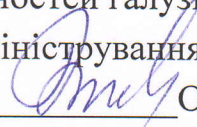

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Львівська політехніка»
Навчально-науковий Інститут підприємництва та перспективних технологій
Кафедра економіки та маркетингу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова НМК спеціальностей галузі знань
07 «Управління та адміністрування»

 Олексюк Г.В.
Протокол від «30» серпня 2022р. № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Європейська практика підтримки розвитку територій»

другий (магістерський)

/рівень вищої освіти/

вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>
мова викладання	<u>українська</u>
освітня програма	<u>Територіальний маркетинг</u>
спеціальність	<u>075 Маркетинг</u>
галузь знань	<u>07 Управління та адміністрування</u>

Робоча програма навчальної дисципліни «Європейська практика підтримки розвитку територій» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Територіальний маркетинг».

Розробник (викладач):

професор кафедри ЕКМ, д.е.н., проф. М. Г. Безпарточний

Гарант освітньої програми:

доцент кафедри ЕКМ, д.е.н., ст. досл.

 Н. М. Попадинець

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри економіки та маркетингу.

Протокол від «29» серпня 2022 р. № 1

1. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/год.	5/150	5/150
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	45	6
● лекційні заняття, год.	30	2
● семінарські заняття, год.	-	-
● практичні заняття, год.	15	4
● лабораторні заняття, год.	-	-
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:	105	144
● контрольні роботи, к-сть/год.	-	10
● розрахункові (розрахунково-графічні) роботи, к-сть/год.	-	-
● індивідуальне науково-дослідне завдання, к-сть/год.	-	-
● підготовка до навчальних занять та контрольних заходів, год.	105	134
Екзамен	-	-
Залік	1	1

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
денної форми навчання – 30 %. заочної форми навчання- 4%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета вивчення дисципліни та результати навчання

Формування програмних (загальних та професійних) компетентностей, сучасних теоретичних знань та європейської практики, розуміння нормативно-правової бази Європейського Союзу, професійних вмінь та навичок, що дозволять студентам вирішувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері підтримки та розвитку територій.

1.2. Завдання навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів освіти компетентностей:

загальних:

ЗК3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахових:

СК2. Здатність коректно інтерпретувати результати останніх теоретичних досліджень у сфері маркетингу та практики їх застосування.

СК5. Здатність до діагностування маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, здійснення маркетингового аналізу та прогнозування.

СК9. Здатність здійснювати на належному рівні теоретичні та прикладні дослідження у сфері маркетингу.

СК13. Здатність аналізувати сучасні урбанізаційні процеси в Україні та їх вплив стосовно трансформації міського простору в контексті реформи адміністративно-територіального устрою та децентралізації влади.

СК17. Здатність готувати пропозиції та здійснювати дослідження позитивних і

негативних сторін впливу агломераційних процесів, які нерегульовані чинним законодавством України попри фактичне їх існування на сьогодні.

1.3. Результати навчання відповідно до освітньої програми, методи навчання і викладання, методи оцінювання досягнення результатів навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання**:

Знання:

ЗН1. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень.

Комунікація:

К1. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності.

Автономія і відповідальність:

АВ1. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **програмні результати навчання**:

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання рівня досягнення результатів навчання
ПР1. Знати і вміти застосовувати у практичній діяльності сучасні принципи, теорії, методи і практичні прийоми маркетингу	<u>Лекційні та практичні заняття:</u> метод евристичний, метод дедукції, метод індукції. <u>Самостійна робота:</u> дослідницький метод.	<u>Поточний та екзаменаційний контроль.</u> <u>Методи оцінювання знань:</u> виконання і захист практичних робіт; тестування; виступи на практичному занятті з презентаційним матеріалом; усне опитування.
ПР9. Розуміти сутність та особливості застосування маркетингових інструментів у процесі прийняття маркетингових рішень	<u>Лекційні та практичні заняття:</u> метод евристичний. <u>Самостійна робота:</u> дослідницький метод.	<u>Поточний та екзаменаційний контроль.</u> <u>Методи оцінювання знань:</u> фронтальне та індивідуальне опитування; тестування; виконання та захист ситуаційних вправ
ПР16. Вміти виокремлювати науково-практичні задачі дослідження та вирішувати їх із використанням положень теорій та методології маркетингу, а також загальнонаукових та спеціальних методів дослідження	<u>Лекційні та практичні заняття:</u> репродуктивний метод; метод евристичний; метод проблемного викладу; метод індукції <u>Самостійна робота:</u> репродуктивний метод; дослідницький метод; економіко-статистичний метод	<u>Поточний та екзаменаційний контроль.</u> <u>Методи оцінювання знань:</u> тестування; усне фронтальне опитування; усне вибіркве опитування; захист індивідуального завдання
ПР20. Володіти основами урбанізаційних процесів і досліджувати їх вплив щодо трансформації міського простору та простору територіальних громад.	<u>Лекційні та практичні заняття:</u> репродуктивний метод; метод евристичний; метод проблемного викладу; метод індукції <u>Самостійна робота:</u> репродуктивний метод;	<u>Поточний та екзаменаційний контроль.</u> <u>Методи оцінювання знань:</u> тестування; усне фронтальне опитування; усне вибіркве опитування; захист індивідуального завдання

	дослідницький метод; економіко-статистичний метод	
--	---	--

2.4. Перелік попередніх та супутніх і наступних навчальних дисциплін

№ з/п	Попередні навчальні дисципліни	Супутні і наступні навчальні дисципліни
1.	Територіальний маркетинг	Інструменти територіального маркетингу
2.	Регіональна економіка	Маркетинг послуг місцевого самоврядування
3.	Просторова економіка	Європейська практика підтримки розвитку територій
4.	Маркетингові дослідження	Тактичний урбанізм, трансформація міського простору на засадах маркетингу

3. Анотація дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Європейська практика підтримки розвитку територій» є теоретичні та практичні засади щодо механізмів та інструментів реалізації моделі підтримки територіального розвитку Європейського Союзу.

Дисципліна «Європейська практика підтримки розвитку територій» є обов'язковою дисципліною в системі фахової підготовки магістрів. Курс спрямований на формування системи знань у здобувачів, які сприятимуть розумінню концептуальних підходів до реалізації моделі підтримки територіального розвитку Європейського Союзу через використання відповідних фінансових інструментів та макрорегіональних стратегій. Студенти зможуть вміло використовувати програмно-цільовий підхід та інструментарій моніторингу регіонального розвитку при оцінці ресурсних можливостей територіальних громад, імплементації кращої практики застосовувати фінансових інструментів окремими країнами Європейського Союзу, приймати управлінські рішення та опрацьовувати проекти у царині розвитку територій. Здобувачі спеціальності «Маркетинг» отримають теоретичні знання, методичні і практичні навички щодо Європейської регіональної політики та перспектив розвитку територій країн, що не входять до Європейського Союзу, застосування інтеграційних механізмів, інвестиційного забезпечення у відновлення економіки та територій, розвитку регіональної політики України після набуття членства в Європейському Союзі.

4. Опис навчальної дисципліни

4.1. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Тема 1. Генезис наукових уявлень європейської практики підтримки розвитку територій. 1. Сутнісні характеристики регіону та розвитку територій. 2. Еволюція концепцій розвитку територій. 3. Сучасні теорії європейської практики підтримки розвитку територій. Література: 6-9; 13-15; 17-19; 25-27; 32	2	1
2.	Тема 2. Основи регіональної політики Європейського Союзу. 1. Внутрішній і зовнішній напрямки регіональної політики ЄС. 2. Етапи формування регіональної політики ЄС. 3. Органи управління регіональної політики ЄС. 4. Пріоритетні напрями реалізації регіональної політики ЄС. 5. Імплементація пріоритетів регіональної політики ЄС в Україні. Література: 6-9; 12-15; 18-19; 25-27; 30	4	

3.	<p>Тема 3. Макрорегіональні стратегії розвитку територій ЄС.</p> <p>1. Сутність макрорегіональної стратегії Європейського Союзу. 2. Характеристика макрорегіональних стратегій ЄС. 3. Рівні макрорегіональної стратегії. Література: 6-9; 14; 17; 19; 38; 40</p>	2	
4.	<p>Тема 4. Програмно-цільовий підхід до розвитку територій Європейського Союзу.</p> <p>1. Сутність програмно-цільового підходу. 2. Переваги програмно-цільового підходу. 3. Ефективність програмно-цільового підходу. 4. Проблеми застосування програмно-цільового підходу. 5. Основні положення програмно-цільового управління розвитком територій в країнах ЄС. Література: 6-9; 14; 17-19</p>	2	
5.	<p>Тема 5. Інструменти та механізми розвитку територій Європейського Союзу.</p> <p>1. Етапи еволюції інструментів розвитку територій ЄС. 2. Механізми розвитку територій ЄС. 3. Система чинних інструментів розвитку територій ЄС. Література: 6-9; 14; 17-19; 26; 34; 37-39</p>	4	1
6.	<p>Тема 6. Концепція «Європа регіонів» у рамках регіональної політики Європейського Союзу.</p> <p>1. Передумови формування та сутність концепції єврорегіонів. 2. Етапи еволюції «Європа регіонів». 3. Механізми функціонування єврорегіонів. Література: 13-14; 17; 19; 23; 25; 28; 34-35</p>	2	
7.	<p>Тема 7. Регіональна політика Європейського Союзу з транскордонного розвитку територій.</p> <p>1. Передумови формування транскордонного розвитку територій в ЄС. 2. Сутність та завдання транскордонного розвитку територій в ЄС. 3. Інструменти регулювання транскордонного розвитку територій в ЄС. 4. Практичні аспекти транскордонного розвитку територій в ЄС. Література: 1; 11; 15-16; 19; 23; 25; 35</p>	2	
8.	<p>Тема 8. Стратегія «Європа – 2020» та територіальна політика розвитку Європейського Союзу.</p> <p>1. Завдання Стратегії «Європа – 2020». 2. Флагманські ініціативи Стратегії «Європа – 2020». 3. Національна програма реформ та фінансування Стратегії «Європа – 2020». 4. Територіальний порядок денний Європейського Союзу 2020. Література: 6-8; 13-14; 18; 26; 34</p>	2	
9.	<p>Тема 9. Інституційні моделі регіональної політики в європейських країнах.</p> <p>1. Передумови формування інституційних моделей регіональної політики. 2. Види інституційних моделей регіональної політики. 3. Практичні аспекти імплементації інституційних моделей регіональної політики. Література: 6-8; 13-15; 17; 19; 25; 32; 34</p>	2	
10.	<p>Тема 10. Бенчмаркінг стратегій територіальних реформ в європейських країнах.</p>	2	

	<p>1. Особливості формування стратегій територіальних реформ в європейських країнах.</p> <p>2. Територіальні реформи в Польщі.</p> <p>3. Територіальні реформи в Словаччині.</p> <p>4. Територіальні реформи в Чехії.</p> <p>5. Територіальні реформи в Угорщині.</p> <p>Література: 2; 7-8; 14; 17-19</p>		
11.	<p>Тема 11. Моніторинг регіонального розвитку в європейських країнах.</p> <p>1. Сутність, форми і завдання моніторингу регіонального розвитку в європейських країнах.</p> <p>2. Секторальні та функціональні напрями моніторингу результативності регіональної політики в європейських країнах.</p> <p>3. Інтегральне оцінювання європейського регіонального розвитку територій.</p> <p>Література: 8-9; 32; 38</p>	2	
12.	<p>Тема 12. Європейська регіональна політика: перспективи розвитку територій країн, що не входять до ЄС.</p> <p>1. Інтеграція нових учасників.</p> <p>2. Інвестиції у відновлення економіки та територій.</p> <p>3. Ключові елементи підтримки територій країн, що не входять до ЄС.</p> <p>4. Імплементация та врахування європейського досвіду розвитку територій країн, що не входять до ЄС.</p> <p>Література: 3; 7-8; 13-14; 17-19; 24; 26; 34</p>	2	
13.	<p>Тема 13. Європейська регіональна політика щодо сталого розвитку України в контексті європейської інтеграції.</p> <p>1. Сучасна європейська регіональна політика.</p> <p>2. Формування оптимальної регіональної політики.</p> <p>3. Практика імплементації інструментів європейської регіональної політики в Україні.</p> <p>4. Розвиток регіональної політики після набуття членства України в ЄС.</p> <p>Література: 1; 3-4; 12; 30; 33; 35</p>	2	
Усього годин		30	2

4.2. Практичні заняття

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	<p>Тема 1. Характеристика регіональної політики Європейського Союзу та практики підтримки розвитку територій.</p> <p>1. Поняття регіону та розвиток територій.</p> <p>2. Концептуальні аспекти розвитку територій.</p> <p>3. Внутрішня і зовнішня регіональна політика ЄС.</p> <p>4. Управлінські аспекти формування регіональної політики ЄС.</p> <p>Література: 6-9; 12-15; 17-19; 25-27; 30; 32</p>	2	1
2.	<p>Тема 2. Дослідження ефективності функціонування макрорегіональних стратегій розвитку територій ЄС.</p> <p>1. Стратегія ЄС щодо Балтійського регіону.</p> <p>2. Стратегія ЄС щодо Дунайського регіону.</p> <p>3. Стратегія ЄС щодо Адріатико-Іонічного регіону.</p> <p>4. Стратегія ЄС щодо Альпійського регіону.</p>	2	1

	Література: 6-9; 14; 17; 19; 38; 40		
3.	Тема 3. Сутність та практика використання програмно-цільового підходу до розвитку територій Європейського Союзу. 1. Програмно-цільовий підхід для місцевого самоврядування. 2. Управлінський цикл програмно-цільового підходу. 3. Практика використання програмно-цільового підходу. 4. Участь громадськості в територіальному управлінні. Література: 6-9; 14; 17-19	2	
4.	Тема 4. Фондування європейських проєктів розвитку територій. 1. Історичні аспекти формування інструментів розвитку територій. 2. Досягнення цілей регіональної політики ЄС. 3. Фінансові ініціативи ЄС. 4. Структурні фонди ЄС. Література: 6-9; 14; 17-19; 26; 34; 37-39	2	1
5.	Тема 5. Підтримка регіонів в ЄС та транскордонне співробітництво. 1. Проблеми та необхідність об'єднань регіонів в ЄС. 2. Концепція «Європа регіонів». 3. Практика функціонування єврорегіонів. 4. Необхідність транскордонної співпраці в ЄС. 5. Європейська додана вартість. Література: 1; 11; 13-17; 19; 23; 25; 28; 34-35	2	
6.	Тема 6. Стратегія «Європа – 2020» та моделі регіональної політики в ЄС. 1. Напрями та цілі Стратегії «Європа – 2020». 2. Територіальні пріоритети для ЄС. 3. Координаційна роль національного уряду в ЄС. 4. Сильна позиція регіонального самоврядування в ЄС. 5. Система співпраці центру і регіонів ЄС. 6. Якість регіональних програм в ЄС. Література: 6-8; 13-15; 17-19; 25-26; 32; 34	2	
7.	Тема 7. Стратегії територіальних реформ та оцінювання регіонального розвитку в ЄС. 1. Специфіка та практика територіальних реформ в країнах ЄС. 2. Практика моніторингу та оцінювання регіональної політики ЄС. 3. Сфери моніторингу регіонального розвитку в ЄС. 4. Групування показників регіонального інноваційного табло. Література: 8-9; 32; 38	2	
8.	Тема 8. Інтеграційні аспекти європейської регіональної політики 1. Інтеграція до європейської регіональної політики країн, що не входять до ЄС. 2. Механізми інвестиційної підтримки ЄС для країни, що не включені до європейського співтовариства. 3. Практичні аспекти імплементації регіональної політики для країн, що не входять до ЄС. 4. Напрями оптимізації регіональної політики України на підставі досвіду ЄС. 5. Переваги та наслідки регіональної політики України у процесі набуття членства в ЄС. Література: 1; 3-4; 7-8; 12-14; 17-19; 24; 26; 30; 33-35	1	1
Усього годин		15	4

4.3. Самостійна робота

Найменування робіт	Кількість годин	
	ДФН	ЗФН
Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів, тестування.		
Індивідуальна робота в умовах дистанційного навчання.	39	39
Робота з лекційним матеріалом.	15	30
Робота над практичними завданнями.	24	12
Контрольна робота ЗФН.	-	12
Підготовка до підсумкового контролю.	27	51
Усього годин	105	144

5. Опис методів оцінювання рівня досягнення результатів навчання

Методи контролю знань та умінь здобувача при вивченні дисципліни включають:

1. Поточний контроль роботи здобувача:

- Тестове опитування;
- Усне опитування на практичних заняттях;
- Виконання та презентація завдань;
- Участь у круглих столах, ділових іграх, ділових дискусіях та обговореннях.
- Оцінювання виконання контрольних робіт – для студентів заочної форми навчання.

2. Підсумковий контроль: складання заліку (письмової та усної компонент)

Письмова компонента:

Завдання 1-го рівня – розкрити зміст питання і поняття, дати визначення, зазначити можливості практичного застосування;

Завдання 2-го рівня – вирішення тестових завдань;

Завдання 3-го рівня – дати відповідь на ситуаційну вправу.

Усна компонента:

Розкриття суті понять.

Робота в умовах дистанційного навчання

- ✓ Дистанційне навчання може передбачатися як для окремих видів навчальної роботи, наприклад, лекції, та/або практичні, так і у зв'язку з карантинними заходами і воєнним станом.
- ✓ Дистанційна робота на кафедрі економіки і маркетингу ІППТ проводиться на платформах MS Teams.
- ✓ При дистанційній роботі (у тому числі за умов карантину та воєнного стану) передбачається співбесіда зі студентами під час проведення відео конференцій на лекційних та практичних заняттях.. Письмові роботи пересилаються до ВНС, або на електронну пошту викладача в домені @ipnu.ua. Дистанційні заняття проводяться на платформах MS Teams.

6. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль (залік)		Разом за дисципліну
Форми поточного контролю	Макс балів (ПК)	Письмова компонента	Усна компонента	
Тестування за темами 13*3бали = 39 балів	39/39	20	10	70+30=100

Виконання практичних завдань 8*3бали = 24/12 балів	24/12			
Доповіді на практичних заняттях, круглих столах, усне опитування 7*1=7/4 балів	7/4			
Контрольна робота ЗФН	-/15			
Разом за ПК	70	20	10	100

Порядок та критерії виставлення балів та оцінок:

У процесі навчання здобувач повинен продемонструвати активну навчальну діяльність протягом семестру і за результатами **поточного контролю** набрати **від 26 до 70 (100) балів**.

До **обов'язкових видів робіт** поточного контролю входять:

1. **Тестування** у ВНС з 13 тем навчальної дисципліни, які оцінюються максимум в 3 бали:

13*3 = 39 балів.

2. **Доповіді на практичних заняттях, круглих столах**, обговорення та активність під час імітаційних форм проведення занять (ділові ігри, дискусії, обговорення проблемних ситуацій) і оцінюються відповідно 1 бал кожна робота: 7*1= 7 балів.

3. **Виконання практичних завдань** з розміщенням у ВНС, які складаються із задач та реалізованих проєктів в Європейському Союзі і оцінюються відповідно до правильних розрахунків та виконаних завдань від 0 до 3 балів кожна робота: 8*3 = 24 бали. Максимальний бал отримують здобувачі, які вірно розв'язали задачі та виконали практичні завдання. За допущені помилки в розрахунках та описовій частині завдання віднімаються від 1 до 10 балів.

4. **Виконання контрольної роботи** для здобувачів ЗФН оцінюється в 15 балів.

5. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи розміщуються у ВНС окремо. Крім того здобувач може отримати бали за активність на заняттях (усне, фронтальне опитування), доповіді на практичних заняттях максимально 1-6 балів.

Окремо додатковими балами (від 5 до 10 балів) заохочується здобувач до науково-пошукової роботи – участь в конкурсах науково-пошукових робіт, публікації наукових тез і статей.

Підсумковий контроль:

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.

Здобувач може отримати максимум **70 - 100 балів** протягом семестру накопичуючи бали за обов'язкові роботи і за додатково виконані завдання, науково-пошукову роботу.

Залік складається з письмової та усної компонент. Письмова компонента – завдання.

Під час усного спілкування з викладачем здобувач може отримати від 0 до 10 балів за відповідь на запитання підчас заліку.

Шкала оцінок: 88-100 – «відмінно»; 71-87 – «добре»; 50-70 – «задовільно»; 0-49 – «незадовільно».

Шкала ЄКТС: 88-100 – А; 80-87 – В; 71-79 – С; 61-70 – D; 50-60 – E; 26-49 – FX; 00-25 – F.

7. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни;
2. Конспекти лекцій та їх презентації з дисципліни;
3. Тестові завдання за кожною темою;
4. Електронні навчальні посібники;
5. Плани практичних занять;
6. Питання до заліку;
7. Методичні вказівки до виконання практичних завдань;
8. Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи – для ЗФН.

8. Рекомендована література

Базова

1. Артёмов І.В. Транскордонне співробітництво в євроінтеграційній стратегії України: [монографія] / І.В.Артёмов. — Ужгород: Ліра, 2009. — 520 с.
2. Гнидюк Н.А., Федонюк С.В. Розширення ЄС та досвід реформ країн Центрально-Східної Європи у контексті приєднання до ЄС / За заг.ред.М. Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого, О. Рудіка, Л. Прокопенка, В. Стрельцова. — К.: Вид-во «Міленіум», 2009. — 354 с.
3. Дзяд О. В., Рудік О. М. Спільні політики Європейського Союзу та їх значення для України: навчальний посібник / За заг.ред. М. Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого, Л. Прокопенка, В. Стрельцова. — К.: Міленіум, 2009. — 668 с.
4. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції : навчальний посібник / І. Ю. Матюшенко, С. В. Беренда, В. В. Резніков. — Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. — 504 с.
5. Європейський Союз : економіка, політика, право: енциклопедичний словник / ред. І. В. Бураковський. — К. : Київський ун-т, 2011. 368 с.
6. Європейський Союз: історія і засади функціонування: навчальний посібник / В.В. Копійка, Т.І. Шинкаренко ; за ред. Л.В. Губерського.— К. : Знання, 2009. — 751 с.
7. Мальська М. П. Основи європейської інтеграції [текст] підручник. / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк — К.: «Центр учбової літератури», 2015. — 320 с.
8. Менеджмент європейської економічної інтеграції: підручник / [С.М. Писаренко, Н.В. Горін, Л.А. Українець та ін.; за ред. С.П. Писаренко]. — К.: Знання, 2012. — 373 с.
9. Механізми реалізації регіональної політики: оцінка ефективності та напрями удосконалення: монографія / наук. ред. С. Л. Шульц; ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України». Львів, 2018. 205 с.
10. Мікула Н.А (2003). Єврорегіон: досвід та перспективи. — Львів: ІРД НАН України. — 222 с.
11. Мікула Н.А. (2014). Транскордонне співробітництво України в контексті євроінтеграції: монографія / Н. А. Мікула, В. В. Засадко. — К.: НІСД, 2014. — 316 с.
12. Прокопенко Л.Л. Розвиток регіонального співробітництва України в контексті європейської інтеграції : монографія / Л.Л. Прокопенко, О.М. Рудік, І.Д. Шумляєва; [за заг. ред. Л.Л. Прокопенка]. — Д. : ДРІДУ НАДУ, 2008. — 132 с.
13. Регіональна політика : правове регулювання. Світовий та український досвід / Василь Куйбіда, Анатолій Ткачук, Тетяна Забуковець-Ковачич; за заг. ред. Р. Ткачука. — К. : Леста, 2010. — 224 с.
14. Регіональна політика Європейського Союзу [Електронний ресурс] : підручник / [за ред. Віктора Чужикова]. — К.: КНЕУ, 2016. — 495 с.
15. Територіальний розвиток і регіональна політика. Стимулювання розвитку регіонів на засадах смарт-спеціалізації: бар'єри та механізми імплементації: наукова доповідь / наук. ред. д.е.н., проф. Сторонянська І.З. Львів, ІРД НАНУ. 2021. 155 с.
16. Транскордонне співробітництво: правові основи та успішні практики: посібник / Євчак Ю.Б., Зарді А., Лазур Я.В., Очкаї Д., Санченко А.Є., Сошников А.О., Устименко В.А., Фетько Ю.І. / за заг. ред. В.А. Устименка; ред.-упоряд. Гук А.К., Санченко А.Є. — К., 2020. — 152 с.
17. Чужиков В. І. Глобальна регіоналістика: історія та сучасна методологія: Монографія. — К.: КНЕУ, 2008. — 272 с.
18. Чужиков В.І. (2010). Європейська інтеграційна політика: навч. посібник / [А.М. Поручник, В.І. Чужиков, Д.О. Ільницький, О.А. Федірко; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. В.І. Чужикова]. — К.: КНЕУ. — 451 с.
19. Шамборовський, Григорій Олегович. Регіональна політика Європейського Союзу [Текст]: Навчальний посібник / Шамборовський, Григорій Олегович ; Вст. сл. авт. - К.: Знання, 2011. - 187 с.

Допоміжна

20. Гальперіна Л.П. (2013). Адаптація регіональної політики Європейського Союзу до імперативів глобального розвитку // Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право). — К.: НАУ, 2013. — № 3. — С. 21–26.

21. Договір про Європейський Союз (Маастріхт, 7 лютого 1992 р.) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: http://europa.eu/eu-law/decisionmaking/treaties/pdf/treaty_on_european_union/treaty_on_european_union_en.pdf.

22. Договір, що засновує Європейське Співтовариство (Рим, 25 марта 1957 г.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://eulaw.ru/content/2001>.

23. Дубовик Б. Досвід міжнародної співпраці в рамках єврорегіонів. Перспективи України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.uspishnaukraina.com.ua/index.php?lang=uk&theme=analitics&ctg_id=4&item_id=31

24. Європейська регіональна політика: натхнення для країн, що не входять до ЄС? // European Commission, Головне управління регіональної політики. — European Union, 2009. — 15 с.

25. Інституційне забезпечення державної регіональної політики (досвід країн ЄС). Анотація [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/mart2009/31.htm>

26. Керівні принципи сталого просторового розвитку Європейського контенту ; [наук. ред. В. І. Олещенко]. — К., 2007. — 39 с.

27. Кіш Єва. Регіональна політика Європейського Союзу: стратегічні імперативи для України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.ji.lviv.ua/n23texts/kish.htm.

28. Куриляк М. Ю. Еволюція концепції «Європи регіонів» у рамках регіональної політики ЄС. Економічний вісник Донбасу. 2018. № 2(52). С. 60-67.

29. Мезенцев, К.В. Регіональний розвиток в Україні: суспільно-просторова нерівність і поляризація: Монографія [Текст] / К.В. Мезенцев, Г.П. Підгрушний, Н.І. Мезенцева — К.: ДП «Прінт Сервіс», 2014. — 132 с.

30. Мельник А., Адамик В. Регіональна політика ЄС та України в умовах поглиблення суперечностей глобалізації. Журнал європейської економіки. 2013. Т. 12. № 1. С. 57-78.

31. Менеджмент регіонального розвитку: монографія [Текст] / [під ред. О.В. Васильєвої, К.А. Фісуна]. — Х.: ХНАМГ, 2010. — 375 с.

32. Олійник В. Теоретичні засади та практика моніторингу регіональної політики ЄС / В. Олійник, О. Гончарова // Міжнародна економічна політика. — 2014. — №2 (21). — С. 155–178.

33. Переформатування європейської інтеграції: можливості і ризики для асоціації Україна-ЄС / В. Сіденко (керівник проекту) та ін. — Київ: Заповіт, 2018. — 214 с.

34. Регіональна політика ЄС — посткризові реалії [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://regionalnyaktsenty.blogspot.com/2012/02/blog-post_20.html

35. Скорик М.Л. Єврорегіони на кордонах України: монографія / Скорик М.Л., Харічков С.К., Андерсен Н.В. — Одеса: ІПРЕЕД НАН України, 2010. — 209 с.

36. Barca F. An Agenda for a Reformed Cohesion Policy, A PlaceBased Approach to Meeting European Union Challenges and Expectations. Independent report prepared at the request of Danuta Hübner. Commissioner for Regional Policy, 2009. 218 p.

37. Cohesion policy 2014—2020. Investing in growth and jobs // EU Cohesion Policy. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2014/proposals/regulation_2014_leaflet.pdf.

38. European Union Politics. Second edition. // Michelle Cini. — Oxford - 2007 — 496 p.

39. Junkos A. E. Resilience as the new EU Foreign Policy paradigm: a pragmatist turn. European Security: Website. 2017. URL: <https://eucivcap.files.wordpress.com/2017/02/ana-e-juncos-resilience-as-the-new-euforeign-policy-paradigm.pdf>

40. Shared Vision, Common Action: A Stronger Europe. A Global Strategy for the European Union's Foreign And Security Policy. European Union External Action: Website. 2018. URL: http://www.eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf

9. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Європейського Союзу — <http://europa.eu/>

2. Представництво Європейського Союзу в Україні – https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk
3. Офіційний сайт Парламенту Європейського Союзу – <http://www.europarl.europa.eu/portal/en>
4. Офіційний сайт Ради Європейського Союзу – <https://www.consilium.europa.eu/>
5. Офіційний сайт Європейської Комісії – <http://ec.europa.eu/>
6. Комітет регіонів ЄС – <http://www.cor.europa.eu>
7. Офіційний сайт Генерального директорату з регіональної політики Європейської Комісії – http://ec.europa.eu/regional_policy
8. Довідник з європейської інтеграції – <http://eu-directory.ea-ua.info/>
9. Загальна інформація про установи ЄС – <http://europa.eu.int/geninfo/info-en.htm>
10. Відносини Україна-ЄС на сайті ЄС – http://ec.europa.eu/external_relations/ukraine/index_en.htm
11. Україна-ЄС: хронологія відносин – <http://www.delukr.ec.europa.eu/page262.html>
12. Угоди між Україною та ЄС – http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=31609
13. Офіційний сайт Євростату – <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>
14. Законодавство ЄС. Portalsite of the European Union – <http://eur-lex.europa.eu>
15. Стратегія Європа-2020 – http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/targets/index_en.htm
16. NUTS – Nomenclature of Territorial Units for Statistics – <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/overview>
17. Macroregional strategies of the EU – http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/macro_region_strategy/index_en.cfm

10. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про академічну доброчесність у Національному університеті «Львівська політехніка» (затверджене вченою радою університету від 20.06.2017р., протокол №35), зокрема пунктів: 2.4.13.- 2.4.1

11. Уніфікований додаток

Національний університет «Львівська політехніка» забезпечує реалізацію права осіб з інвалідністю на здобуття вищої освіти. Інклюзивні освітні послуги надає Служба доступності до можливостей навчання «Без обмежень», метою діяльності якої є забезпечення постійного індивідуального супроводу навчального процесу студентів з інвалідністю та хронічними захворюваннями. Важливим інструментом імплементації інклюзивної освітньої політики в Університеті є Програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та навчально-допоміжного персоналу у сфері соціальної інклюзії та інклюзивної освіти.

Звертатися за адресою:

вул. Карпінського, 2/4, I-й н.к., кімн. 112

E-mail: nolimits@lpnu.ua

Websites: <https://lpnu.ua/nolimits> <https://lpnu.ua/integration>

12. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
1			
2			